

Tartu Luterliku Peetri Kooli õppekava üldosa LISA 5 „Muusikaõpetuse ainekava”

Muusikaõpetuse ainekava I kooliastmes

Õppeaine üldkirjeldus

Muusikaga tegelemine toetab tundemaailma arengut, loovat mõtlemist ja aitab saavutada emotsionaalset tasakaalu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusikaõpetuse tundide arv nädalas - 1. klass – 2 tundi, 2. klass – 2 tundi, 3. klass – 2 tund; Nädalaid õppeaastas: 35.

Muusika ainekava koostades on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- 1) teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- 2) julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;
- 3) teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- 4) rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- 5) lähtuda õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

I kooliastme õppetegevused on:

- 1) ühehäälnelaulmine ja osalemine koolikooris;
- 2) meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste (astmete) järgi;
- 3) mänguuskuse omandamine keha- ja rütmipillidel;
- 4) kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades;
- 5) muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu;
- 6) esinemisjulguse ja -uskuse arendamine;
- 7) muusika väljendusvahendite katsetamine erinevaid karaktereid kujutades;
- 8) õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.
- 9) esinemine kooli kontsertidel, kooli jumalateenistustel.

I kooliastmes on kesksel kohal laulmine ja pillimäng.

Lauldakse nii ühehäälselt a cappella kui ka saatega. Selles vanuseastmes rajatakse alus muusikatradsioonide säilitamisele ja edasikandmisele, mille üks väljund on kõigi õpilaste osalemine koolikooride tegevuses, et saada esmane koorilaulukogemus.

Pillimängus omandatakse erinevate rütmipillide (sh kehapilli) mänguvõtted. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna.

Olulisel kohal on **muusikaline liikumine**: rahvatantsud ja laulumängud ning muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu.

Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Et saavutada õpilaste mitmekülgset kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Hindamine

Muusikaõpetuse hindamine ei sea kriteeriumiks lapse muusikalist kuulmist jt. sünnipäraseid eeldusi, vaid lähtub iga lapse arengust antud aines. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust ja tunnist osavõttu. Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnates kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma. Õppetöö vältel tuuakse esile oskused ja teadmised, mis on hästi omandatud ja mille omandamiseks peab veel tööd tegema.

Lõimumine

Muusikaõpetus on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondadega. Muusikaõpetus aitab kaasa väärtushoiakute kujundamisele ja maailma kultuurilise (sh. religioosse) mitmekesisuse teadvustamisele. Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist. Muusika kaudu saab hästi teadvustada kultuuridevahelist dialoogi. Muusikaõpetus lõimub kõigi teiste koolis õpetavate ainetega:

- inimeseõpetusest, usuõpetusest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;

- usuõpetuses ja emakeeles analüüsitakse õpitavate laulude tekste;
- emakeelest (sh kirjandusest) lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust, vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;
- võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust;
- loodusõpetuses lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, valguse ja värvide omadusi;
- matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (struktuur, sümbolid ja meetodid);
- käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);
- kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

1. klass

1. klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevused
<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes. • Lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust. • Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris. • Mõistab laulupeo tähendust. • Laulab eesti rahvalaule ning peast valikuliselt 6-7 laulu seoses kalendritähtpäevadega. • Kristlike laulude valikul lähtume kooli väärtustest ja nädalateemadest. • Laulab kooliastme ühislause peast. 	<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kooliastme ühislaulud: Eesti hümn (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus), lastelaulud: „Lapsed, tuppa“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“. • Laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas. • Laulude sisu ning meeleolu mõistmine: eakohased laste-, mängu- ja mudellaulud, kaanonid ning teiste rahvaste laulud. • Erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laulude käsitlemine.
<p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad. Pillimäng. Muusikaline liikumine. Muusika kuulamine.</p>	<p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad. Pillimäng. Muusikaline liikumine. Muusika kuulamine.</p>

Omalooming

- Laulab meloodiat käemärkide järgi.
- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).
- Rakendab pillimängu kaasmängudes.
- Oskab mängida lihtsaid lauluviise plokkflöödil.
- Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu.
- Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat.
- Kasutab muusika kirjeldamisel muusikalist sõnavara.

Õppekäigud

- Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil.
- Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Omalooming

- Astmed SO, MI, RA astmeid ja astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise ja käemärkide järgi.
- Noodivältused, paus, rütmifiguurid: TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A; 1-löögiline PAUS.
- Keha-, rütmi- ja plaatpillide kasutamine lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinatodes*.
- Pillimängus muusika sisu ja meeleolu avamine.
- Muusikapala kuulamine ja kujutava kunsti loomine.
- Enese ja teiste loomingu väärtustamine.
- Eesti laulu- ja ringmängudega tutvumine.
- Rütmi, meloodia, dünaamika ja tempo tajumine ja väljendamine liikumise kaudu.
- Individuaalne, paaris- ja rühmatöö.
- Karakterpalade kaudu väljendusvahenditega tutvumine (meloodia, rütm, tempo).
- Kuulatava muusikapala meeleolu iseloomustamine, kasutades õpitud oskussõnavara.
- Muusika meeleolu ja karakterite kunstiliste vahenditega iseloomustamine.
- Muusikapalade seostamine autoritega.
- Lihtsad rütmilised kaasmängud keha-, rütmi- ja plaatpillidel.

Õppekäigud

- Osalemine koolisisestel muusikaüritustel.
- Osalemine kooli jumalateenistustel.
- Osalemine muuseumitundides, kontsertidel.

2.klass

2. klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevused
<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none">• Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes.• Lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust.• Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust; väljendab pillimängus muusika sisu.• Laulab eesti rahvalaule.• Laulab kooliastme ühislaule peast. <p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none">• Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid).• Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none">• Rakendab pillimängu kaasmängudes.• Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus).	<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none">• Kooliastme ühislaulud: Eesti hümn (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus), lastelaulud: „Lapsed, tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“.• Laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; muusika sisu ning meeleolu mõistmine ja väljendamine.• Kogetud muusikaelamuste kirjeldamine ning arvamuse avaldamine (suuliselt või muul viisil).• Muusikaline oskussõnavara.• Eakohased laste-, mängu- ja mudellaulud, kaanonid ja teiste rahvaste laulud.• Rahvalaulud ja regillaulud seoses kalendritähtpäevadega.• Erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laulud õpetaja valikul. <p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none">• Helivältused, rütmifiguurid ja pausid ning nende kasutamine muusikalistes tegevustes.• Noodivältused, paus, rütmifiguurid: TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TIRI-TIRI, 1-löögiline PAUS.• Astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA., SO põhinevad mudelid.• JO-võtme tähendus ja noodist laulmine. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none">• Keha-, rütmi- ja plaatpillide kasutamine lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes.• Pillimängu sisu ja meeleolu mõistmine ja

Muusikaline liikumine

- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises).

Muusika kuulamine

- Kirjeldab suunavate küsimuste abil kuulatavat muusikat.
- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes.

Omalooming. Õppekäigud

- Väärtustab enese ja teiste loomingu.
- Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust.

kirjeldamine.

Muusikaline liikumine

- Muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse mõistmine ja väljendamine liikumise kaudu.
- Eesti laulu- ja ringmängud.

Muusika kuulamine

- Muusika väljendusvahendid karakterpalades (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus).
- Kuulatava muusikapala meeleolu ja karakteri iseloomustamine, kasutades õpitud oskussõnavara.
- Muusika meeleolu ja karakterite väljendamine kunstiliste vahenditega.
- Muusikapala autoriga seostamine.
- Eesti rahvalaulud ja rahvapillid (kannel, Hiiu kannel, löötpill, torupill, sarvepill, vilepill).

Omalooming. Õppekäigud

- Rütmilised kaasmängud keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
- Astmemudelid lihtsates kaasmängudes.
- Lihtsamate tekstide loomine: liisusalmid, regivärsid, laulusõnad.
- Loovliikumine muusika meeleolu väljendamiseks.
- Osalemine koolisisestel muusikaüritustel, loodusretked erinevatel aastaegadel.
- Osalemine kooli jumalateenistustel ja palvustel, muuseumitundides, kontsertidel.

3.klass

3. klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevus
<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none">• Õpilaste vokaalsete võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (solistid, ansamblid, koor).• Laulude õppimine kuulmise järgi, käemärkide abil, rütmistatud astmenoodi järgi, noodi järgi.• Vestlus laulu sisust, heliloojast, teksti autorist.• Kaanonite rakendamine mitmehäälese laulmise ettevalmistamiseks.• Laulab kooliastme ühislaulu peast. <p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none">• Relatiivne meetod - laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi.• Mudellaulude laulmine.• Kaja mängud, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.	<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none">• Kooliastme ühislaulud: Eesti hümn (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus), lastelaulud: „Lapsed, tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“.• Laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt kas üksi või rühmas; muusika sisu ning meeleolu mõistmine ja väljendamine.• Eakohased laste-, mängu- ja mudellaulud, kaanonid ning teiste rahvaste laulud.• Rahvalaulud ja regilaulud, seos kalendritähtpäevadega.• Erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laulud õpetaja valikul. <p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none">• Astmed SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI ja astmemudelid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi. Astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides.• Noodivältused, paus, rütmifiguurid: TA, TI-TI, TA, TA-A-A, 1-löögiline PAUS, TIRI-TIRI, TAI-RI, POOLPAUS.• JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega.• Oskussõnade tähendus ja nende kasutamine: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodihoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester,

<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakendab pillimängu kaasmängudes. • Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes. <p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat. • Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel). <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väärtustab enda ja teiste loomingut. 	<p>helilooja, sõnade autor; muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat.</p> <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keha-, rütmi- ja plaatpillide kasutamine lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinatodes</i>. • Pillimängus muusika meeleolu väljendamine. <p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muusika sisu, meeleolu ja ülesehituse väljendamine liikumise kaudu. • Eesti laulu- ja ringmängud. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muusika väljendusvahendid karakterpaades (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus). • Muusikapalade meeleolu ja karakteri iseloomustamine, kasutades õpitud oskussõnavara. • Muusika meeleolu ja karakterite iseloomustamine kunstiliste vahenditega. • Muusikapala seostamine autoriga. • Marsi, valsi ja polka eristamine. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rütmilised kaasmängud keha-, rütmi- ja plaatpillidel. • Kaasmäng ja astmemudelid. • Lihtsamate tekstide loomine: liisusalmid, regivärsid, laulusõnad jne. • Loovliikumine muusika meeleolu väljendamiseks.
--	---

Õppekäigud

- Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil.
- Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

Õppekäigud

- Muusikaelamuste kirjeldamine muusikalist oskussõnavara kasutades.
- Kooli jumalateenistused ja palvused, muuseumitunnid, kontserdid.

Muusikaõpetuse ainekava II kooliastmes

Tartu Luterliku Peetri Kooli

Õppeaine üldkirjeldus

II kooliastmes tähtsustub töö õpilaste individuaalsete muusikaliste võimete arendamisel ning rakendamisel erinevates muusikalistes tegevustes. Olulised osaoskused on laulmine ja pillimäng. Klassitunnis lauldakse a cappella ja saatega ühe- ja kahehäälselt, kooris kahe- ja kolmehäälselt. Pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes ning arendatakse edasi kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid. Muusikalises liikumises on põhirõhk eesti rahvatantsudel ning teiste rahvaste muusika karakteri väljendamisel liikumise abil. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse muusikalise omaloomingu kaudu. Muusika kuulamisega arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtis on osata kasutada muusika oskussõnu arvamuse avaldamisel ja põhjendamisel. Võimaluse korral kuulatakse ka paikkondlike heliloojate ning interpretide loomingut. Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse mitmesugustes muusikalistes tegevustes. Õpilaste muusikalise eneseväljenduse oskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses. Muusika kuulamise kogemuse ning kontserdikultuuri kujundamiseks ja silmaringi avardamiseks külastatakse kontserte ning muusikaetendusi ja käiakse õppekäikudel. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Vastavalt kooli õppekavale kasutatakse II ja III kooliastmes lõimitud aineõpetust. Ainete vahelise lõimingu aluseks on kooli väärtuskasvatus. Lõimingu teemaks on igakuine fookusväärtus, millest lähtuvalt koostatakse klassidele aineõpetajate ja kooli juhtkonna poolt lõimingu trimestrikava. Trimestrikava täitmist arutatakse igakuistel aineõpetajate koosolekutel. Väärtuspõhiselt lõimitud aineõpetuse eesmärgiks on õpetada lapsi seostama erinevaid teadmisi, oskusi ja väärtusi üksteist toetavalt.

Muusikaõpetuse koostisosad:

1) laulmine; 2) pillimäng; 3) muusikaline liikumine; 4) omalooming; 5) muusika kuulamine ja muusikalugu; 6) muusikaline kirjaoskus.

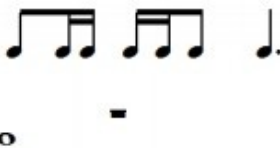

Hindamine

Muusikaõpetuse hindamine ei sea kriteeriumiks lapse muusikalist kuulmist jt. sünnipäraseid eeldusi, vaid lähtub iga lapse arengust antud aines. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki

muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust ja tunnist osavõttu. Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnates kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma. Õppetöö vältel tuuakse esile oskused ja teadmised, mis on hästi omandatud ja mille omandamiseks peab veel tööd tegema.

4., 5., 6. klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevused
<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades. • Laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaal koosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust. • Oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke. • Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). • Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel). • Oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast. • Laulab kooliastme ühislauke peast. 	<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kooliastme ühislaulud: Eesti hümn (Fr. Pacius), "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), "Mu isamaa armas" (saksa rhvl), "Eesti lipp" (E. Võrk), "Püha öö" (F. Gruber), "Kas tunned maad" (J. Berad), "Meil aiaäärne tänavas (eesti rhvl). • Laulmine hääle omapära arvestades, loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; teadlikkus hääle tervishoiust. • Eakohased ühe- ja kahehäälsed laulud ja kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud <i>a capella</i> ja saatega. • Muusikaliste teadmiste ning muusika väljendusvahendite rakendamine üksi ja rühmas lauldes.
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi löökpillimängus, kandel ja muudel käsitusse tulnud pillidel. 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keha-, rütmi- ja plaatpillide kasutamine lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinatodes</i>. • Muusika meeleolu väljendamine. • Kandle I, IV, V astme mänguvõtte ja selle muutmine vastavalt vajadusele.
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab üksinda ning koos musitseerides 	<p>Muusikaline liikumine</p>

<p>muusikalisi oskusi ja teadmisi liikumises.</p>	<p>4., 5., 6. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikumise meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ning vormi väljendamine. <p>5. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eesti laulu- ja ringmängud. • Eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra. <p>6. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: (valikuliselt) Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa.
<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; • Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus). 	<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rütmilis-meloodilised improvisatsioonid, kaasmängud ja/või <i>ostinato</i>'d keha-, rütmi- ja plaatpillidel, kandelil. • Improvisatsioonides astmemudelite lasutamine (I, IV, V). • Regivärsi, laulusõnade, lihtsamate meloodiate loomine. • Muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumise kasutamine.
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust. • Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat. • Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas. • Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi muusika 	<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <p>4., 5., 6. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muusikapalades muusika väljendusvahendite eristamine: meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber ja vorm; kahe- ja kolmeosaline lihtvorm. • Muusikapala iseloomustamine ning oma arvamuse põhjendamine, kasutades muusikalist oskussõnavara. • Muusikateoste autorikaitse vajalikkus ja kaasnevate õiguste ja kohustuste tundmine.

<p>kuulamiseel.</p>	<p>4. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vokaalmuusika kuulamine ja võrdlemine: hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliigid (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); kodukoha koorid ja dirigendid; tuntumad Eesti koorid, laulupeod. <p>5. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instrumentaalmuusika kuulamine ja eristamine: pillirühmad (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkester. <p>5., 6. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eesti rahvamuusika: rahvalaul ja –pillid, -tantsud. • Eesti rahvamuusika suursündmused. • Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa muusikatradsioonid.
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakendab üksinda ja/või koos musitseerides muusikalisi oskussõnu, märke ja muusikalist kirjaoskust. 	<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendus ning neid kasutamine muusikalistes tegevustes. <p>4., 5. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: <p>6. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rütmifiguurid: <ul style="list-style-type: none"> • Laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides;

	<p>4. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel; 2-osaline lihtvorm. <p>5. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine, helistikud C – a. <p>6. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helistikud G – e, F – d. • Kaheksandik-taktimõõdu tutvustamine laulurepertuaarist tulenevalt. • Alljärgnevate oskussõnade tähendus ja kasutamine praktikas: <ul style="list-style-type: none"> a) eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonik ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud; b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon; c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid); d) Tempo, <i>andante</i>, <i>moderato</i>, <i>allegro</i>, <i>largo</i>, <i>ritenuto</i>, <i>accelerando</i>, dünaamika, <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>mezzopiano</i>, <i>mezzoforte</i>, <i>pianissimo</i>, <i>fortissimo</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>; e) kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles. 	<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osalemine kodukoha või riiklikel

<ul style="list-style-type: none">• Osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles.• Oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast.	<p>kultuuriüritustel pealtvaataja või taidlejana.</p> <ul style="list-style-type: none">• Külalastatud kultuuriürituste kohta tagasiside suulisel, kirjalikul või muul looval viisil, kasutades muusikalist oskussõnavara.• Oskus võrrelda ja hinnata kultuuriürituste korraldamist ja kordaminekut, soov anda oma panus.
---	--

Muusikaõpetuse ainekava

III kooliaste

Aine üldkirjeldus

Enese ja kaaslaste muusikalist väljendust jälgides õpitakse tundma ja austama nii iseenda kui üksteise võimeid, oskusi ning eripära. Muusikaliste tegevuste eesmärkideks on liita kooliperet, toetada kristlikku ja isamaalist maailmavaadet ning jagada elurõõmu ja hoolimist.

Et arendada kuulamiskogemust ja silmaringi, külastatakse kontserte ja muusikaetendusi, käiakse mitmesugustel õppekäikudel, kohtutakse paikkonna, aga ka Eesti tuntud heliloojate ja interpreetidega, ollakse kursis kirikumuusikaga kirikuaasta lõikes.

III kooliastmes on tähelepanu keskmes õpilaste iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis lauldakse nii ühe- kui ka mitmehäälselt, kooris kahe- või kolmehäälselt. Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes. Laulmine ja pillimäng pakuvad ka muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksi kui ka rühmatöona. Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes. Muusikat kuulates on tähtis kujundada kuuldu põhjal oma arvamus ning seda argumenteeritult põhjendada nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika oskussõnavarale. Õpilaste isikupärast esinemisuskust toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms).

Osaledes meeeldi muusikalistes tegevustes ning aktsepteerides muusika erinevaid avaldusvorme, haakub õpilane kohaliku kultuurieluga. Musitseerimine õpetab mõistma ja väärtustama rahvusliku laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust ning heatasemelist muusikat nii elavas kui salvestatud ettekandes. Muusikaõpetuse kaudu omab põhikooli lõpetaja ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja ametitest ning võimalustest muusikat harrastada või edasi õppida.

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

1. tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
2. tunneb huvi muusika kui kunsti liigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
3. mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
4. kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
5. väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
6. teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;

7. teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse.

Lõiming

Ainetevahelise lõimingu aluseks on kooli väärtuskasvatus. Lõimingu teemaks on igakuine fookusväärtus, millest lähtuvalt koostatakse klassidele lõimingu kava. Väärtuspõhiselt lõimitud aineõpetuse eesmärgiks on õpetada lapsi seostama erinevaid teadmisi, oskusi ja väärtusi üksteist toetavalt. Olulisemateks ülesanneteks on kasvatada õpilastes muusika kaudu armastust kodumaa vastu ning toetada kristlikke väärtusi.

Lõiming muusikaõpetuses:

- HELI TEKKIMINE JA HELIKÕRGUS

kirjandus (laulu sõnumi mõtestamine),

bioloogia (kõrva ehitus ja kuulmine),

füüsika (heli tekkimine ja omadused: herts, infra- ja ultrahelid),

matemaatika (helikõrguste suhted, helikõrguste mõõtmine),

väärtused ja kõlblus (kodu, kool, sõbrad).

- KEELPILLID

inglise keel (teksti sõnumi mõtestamine),

füüsika (heli tekkimine ja omadused),

ajalugu (pillide ajalooline areng),

käsitöö ja tehnoloogia (pillide valmistamine, erinevad materjalid),

väärtused ja kõlblus (rahu, emotsionaalne tasakaal).

- LÖÖKPILLID I (määratlemata helikõrgusega löökpillid)

ajalugu (pillide ajalooline areng),

käsitöö ja tehnoloogia (erinevad materjalid pillide valmistamiseks),

geograafia (maailma mandrid),

kehaline kasvatus (kehatunnetuse ja koordineerimise arendamine rütmilise liikumise kaudu),

kultuuriline identiteet (maailma kultuuripärand),

väärtused ja kõlblus (interpreedi ja pillimeistri väärtustamine),

elukestev õpe ja karjääri planeerimine (pillimänguga seotud elukutsed),

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus (rühmatöö).

- LÖÖKPILLID II (määratletud e. kindla helikõrgusega löökpillid)

kirjandus (teksti sõnumi tõlgendamine),

kehaline kasvatus (kehatunnetuse ja koordineerimise arendamine rütmilise liikumise kaudu),

elukestev õpe ja karjääri planeerimine (pillimäng kui elukestev harrastus),

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus (rühmatöö).

- **JÕULUD MUUSIKAS**

kirjandus (laulu teksti mõtestamine),

ajalugu (kiriku- ja rahvakalendri tähtpäevad),

inimeseõpetus (koostöö rühmas/ ansambelis),

kunst (jõulud eesti pärimuskultuuris, kujutavas kunstis),

väärtused ja kõlblus (traditsioonid ja ühine lauluvara kui väärtus eesti kultuuris).

- **MUUSIKA ESITAMISE KOOSSEISUD (ansambel, orkester)**

kirjandus (laulu teksti mõtestamine),

kehaline kasvatus (kehatunnetuse ja koordinatsiooni arendamine).

- **HÄÄL JA HÄÄLELIIGID**

bioloogia (hingamis- ja hääleorganite ehitus),

füüsika (heli tekkimine ja omadused).

- **MUUSIKATEATER, ERINEVAD MUUSIKASTIILID**

ajalugu (ülevaade arengust),

võõrkeeled (teksti tähenduse mõistmine),

kirjandus (kirjandusteosed, teksti sõnumi mõtestamine),

kunst (lavakujundus, kostüümid),

elukestev õpe ja karjäär (elukutsed),

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus (koostöö rühmas).

Hindamine

- Õpilase oskusi hinnatakse sõnaliste hinnangutega muusikaliste või/ja suuliste esinemiste põhjal, mis toimuvad kas individuaalselt või koos rühmaga (laulmine, pillimäng, omalooming, muusikalise liikumise kompositsioonid). Ka esituste, referaatide jm kirjalike tööde koostamisele järgneb suuline esitus koos helinäidetega. Hinnangu andmisel arvestatakse oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele ning õpilase individuaalseid iseärasusi.

- Teadmiste õpitulemuste hindamine toimub individuaalselt, iga õpilase puhul eraldi, arvestades kujundava hindamise põhimõtteid. Kujundav hindamine toimub klassiruumis nii suulise kui ka kirjaliku tagasiside andmise näol ja kajastub kas numbriliselt või arvestusena Stuudiumis. Sinna märgitakse kommentaarina tähelepanekud, mida õpetaja on tunnis teinud või antakse tagasisidet mõne ülesande sooritamise kohta. Ka hinded märgitakse koos kommentaaridega.

- Hinnatakse õpilase suulise ja muusikalise osalemise aktiivsust tunnis ja püüdlikkust, kodutööde sooritamist ning teadmiste kontrollle (nii tunnikontrolle kui ka kontrolltöid).

- Kontrolltööd, mis sisaldavad teadmiste kontrolli, hinnatakse numbritega.

- Juhul, kui õpilane on puudunud või oskused on mitte veel omandatud, märgitakse Stuudiumisse vastav teade. Mitte veel omandatud teema tuleb trimestri jooksul järele vastata ning vajadusel saab tulla konsultatsioonitundi.

- Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

- Üldpädevuste (esitatud tähtaegadest kinni pidamine, keskendumine tunni tegevusele, koostööoskus kaasõpilaste, -muusikute ja õpetajaga) kohta saab õpilane anda periooditi enesehinnangu ning õpetaja koostab kirjeldava sõnalise hinnangu.

- Õpitulemuste numbriline hinnang:

„5“ – 90-100%

„4“ – 75-89%

„3“ – 50-74%

„2“ – 1-49%

„1“ – sooritamata või esitamata töö.

VII klass

Õppematerjal:

Sepp, A., Skuin, A., Sepp, K. (2011). Muusikaõpetuse õpik 7. klassile. Avita.

Sepp, A., Skuin, A., Sepp, K. (2011). Muusikaõpetuse töövihik 7. klassile. Avita.

Sepp, A., Skuin, A., Sepp, K. (2011). Muusikaõpetus 7. klassile. Kaksik-CD. Avita.

7. klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevused
<p>HELI TEKKIMINE JA HELIKÕRGUS</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab ühe- või kahehäälselt oma hääle omapära arvestades. • Laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaal koosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust. • Oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule. • Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). • Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi. 	<p>HELI TEKKIMINE JA HELIKÕRGUS</p> <p>Laulmine</p> <p>Kooliastme ühislaulud:</p> <p>Eesti hümn (Fr. Pacius), "Mu isamaa armas" (G. Ernesaks), "Jää vabaks, Eesti meri" (V. Oksvort), "Eestlane olen ja eestlaseks jään" (A. Mattiisen, "Laul Põhjamaast" (Ü. Vinter), "Saaremaa valss" (R. Valgre), "Kalevite kants" (P. Veebel), "Oma laulu ei leia ma üles" (V. Ojakäär).</p> <p>Hääle ja kooslalulu arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laul „Mul meeles veel“, muusika R. Valgre, sõnad K. Kikerpuu. • Svingile omane vaba seesmise tunnetus, sobi-

• Oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, oskab oma häält kujundada vastavalt juhendamisele.

• Laulab kooliastme ühislaule peast.

Muusikaline kirjaoskus

• Tunneb õpitud rütmifiguure ja pause ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes.

• Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandiktaktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides.

• Kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);

Pillimäng

• Kasutab õpitud laulu saates rütmiostinatot kehapiillil, rütmipiillidel (sh metallofon ja kõlaliistud);

• Lisab õpitud laulule rütmiostinato djembel, bongodel, kõlapulkadel vm rütmipiillil.

Muusika kuulamine

• Eristab kuulmise järgi muusikalisi ja mitte-muusikalisi helisid,

• Eristab (generaatoriga tekitatud) erinevaid helisid ja helikõrgusi.

Omalooming

• Loob rütmi-ostinato õpitud laulule,

• Loob 2-taktilise rütmiostinato laulu refräänile.

vat laululine hingamine ja fraseerimine.

• Laul „**Lapsepõlv on lahe aeg**”, muusika P. Rips-Laul, sõnad L. Tungal

• salmiosa laulmine astmenimedega, refrään, kuulmise järgi, väljendusrikkalt, arendades kahehäälsuse taju.

Muusikaline kirjaoskus

• Rütmifigureide ja paused: sünkoop; triool.

• Kuueteistkümmenikpaus+kuueteistkümmendiknoot, nende tähenduse mõistmine ja teadlik kasutamine muusikalistes tegevustes.

• Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4, kaheksandiktaktimõõt laulurepertuaarist tulenevalt tutvustamine seoses repertuaariga.

• Relatiivsete helikõrguste-astmete kasutamine laulude õppimisel ja seostamine absoluutsete helikõrgustega.

• Helistikud C-a, G-e, F-d (repertuaarist tulenevalt D-h).

• Oskussõnavara ja selle kasutamine.

Pillimäng

• Rütmiostinato lisamine harjutatud rütmipiillil (sh metallofon või kõlaliistud).

Muusika kuulamine

• Muusikalised ja mitte-muusikalised helid.

• Erinevate (generaatoriga tekitatud) helide ja helikõrgustega tutvumine.

Omalooming

• Rütmi-ostinato loomine õpitud laulule või refräänile.

<p>KEELPILLID</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tunneb kaanoni mõistet, • Oskab laulda kaanonit. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kujundab rütmipillil kaasmängu kaanonile „<i>Hey Ho</i>“. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tunneb <i>e-moll</i> helistikku, kolmkõla ja kasutab neid musitseerimisel. • Tunneb näppekeelpille: kitarr, elektrikitarr, basskitarr, harf. • On tutvunud lisaks bandžo, mandoliini ja lautoga. • Eristab kõla järgi erinevaid näppekeelpille (akustiline ja elektrikitarr, basskitarr, harf, bändžo, lauto). • Analüüsib muusikalisi oskussõnu kasutades kuulsate kitarrivirtuooside esitusi ning arutleb selle üle http://www.rollingstone.com/music/lists/100-greatest-guitarists • Oskab nimetada eesti tuntumaid keelpillimängijaid. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loob rütmi-<i>ostinato</i> ning liikumise kaanonile „<i>Hey Ho</i>“. • Loob laulu saateks metallofonil <i>burdooni</i>. 	<p>KEELPILLID</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • „<i>Hey Ho</i>“ inglise kaanon laulmine astmenimedega. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaasmängu loomine kaanonile „<i>Hey Ho</i>“. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erinevate näppekeelpillidega tutvumine (sh akustiline ja elektrikitarr, basskitarr, harf, bändžo, lauto). • Muusikalised oskussõnad, kasutades kuulsate kitarrivirtuooside esitusi: http://www.rollingstone.com/music/lists/100-greatest-guitarists • Eesti tuntumate keelpillimängijatega tutvumine. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rütmi-<i>ostinato</i> loomine kaanonile „<i>Hey Ho</i>“. • Laulusaate loomine metallofonil.
<p>RÜTMIPILLID (määramata helikõrgusega)</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab muusikalisi teadmisi rühmas lauldes. • Laulu „<i>Paketumbe</i>“ laulmine rütmisilpide ja astmenimedega. • Musitseerib täpsete rütmidega 1- ja 2-häälselt. 	<p>RÜTMIPILLID</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulu „<i>Kung Fu</i>“, G. Reiter õppimine rütmisilpide abil. • Laulu „<i>Paketumbe</i>“, Aafrika rahvaviis, seade Tuuli Jukk õppimine rütmisilpide ja astmenimedega.

<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sõnastab mõisteid <i>partii, partituur, pidekaar, fermaat, eeltakt, süntkoop, kaheksandiknoot ja paus ning</i> kasutab neid musitseerimisel • Oskab mõistet sõnastada ja tunneb muusikas ära rondovormi (ABACA...). • Esitab “Kung Fu” rütmimängu 1- ja 2-häälselt kehapillil, rühmiti ja kogu klassiga, • Rütmi-<i>ostinatod</i> esitatakse rondovormis enne laulu õppimist, • Esitab „<i>Paketumbe</i>“ plaksumängu lauldes ja kehapillil üksi ja paarides. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja eristab kõla ja kuju järgi <u>määratlemata helikõrgusega löökpille</u>: suur trumm, väike trumm, taldrikud; Orff-instrumentarium: kõlapulgad, triangel, marakaa, kastanjetid, guiro, kõlakarp, bongod, djembed, tamburiin, näputaldrikud jne. <p>Omalooming</p> <p>Rühmatöö kolmes grupis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rühm (A, B, C) loob 2-taktilise rütmiostinato kehapillile. • Loob “Kung Fu” rütmidega sobiva liikumise. • Loob “Paketumbe” plaksumängule 4-taktilise liikumiskombinatsiooni. 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Kung Fu” rütmimängu õppimine 1- ja 2-häälselt kehapillil, rühmiti või kogu klassiga, • Rütmi-<i>ostinatod</i> harjutamiseks rondovormis enne laulu õppimist, • „<i>Paketumbe</i>“ plaksumängu õppimine lauldes või kehapillil, üksi ja paarides. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Määratlemata helikõrgusega löökpillidega tutvumine: suur trumm, väike trumm, taldrikud; Orff-instrumentarium: kõlapulgad, triangel, marakaa, kastanjetid, guiro, kõlakarp, bongod, djembed, tamburiin, näputaldrikud jne. <p>Omalooming</p> <p>Rühmatöö kolmes grupis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rühmatööna 2-taktilise rütmiostinato kehapillile loomine, “Kung Fu” rütmidega sobiv liikumine ja/või “Paketumbe” plaksumängule 4-taktiline liikumiskombinatsioon.
<p>RÜTMIPILLID (määratud helikõrgusega)</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab oma hääle omapära arvestades väljendusrikkalt ning loomulikult, • Jälgib laululist hingamist ja fraseerimist. • Rakendab muusikalisi teadmisi ja oskusi kaanoni esitamisel. 	<p>RÜTMIPILLID (määratud helikõrgusega)</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • „<i>Tuulepoiste jenka</i>“, muusika T. Kärki, sõnad R. Helisma salmiosa laulmine astmenimedega, refrään kuulmise järgi. • „<i>Kehapilli kaanon</i>“, Tuuli Jukk laulmine astmenimedega ja rütmisilpidega.

<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab sõnastada mõiste ja kasutab musitseerides: <i>rütmirondo, kaanon, triool, AB vorm, jenka-tants,</i> • oskab nimetada eesti tuntumaid löökpillimängijaid. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja eristab kõla järgi kindla helikõrgusega löökpille: timpanid, ksülofon, kellamäng, vibrafon, metallofon, torukellad, gong, A. Hatšaturjan „<i>Mõõkade tants</i>“ balletist „Gajane“ • Analüüsib muusikat oskussõnavara kasutades. 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kindla helikõrgusega löökpilli ja/ või määratlemata helikõrgusega löökpilli rütmirondo ettevalmistamine. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kindla helikõrgusega löökpillidega tutvumine: timpanid, ksülofon, kellamäng, vibrafon, metallofon, torukellad, gong ja A. Hatšaturjan „<i>Mõõkade tants</i>“ balletist „Gajane“. • Muusika analüüsimine oskussõnavara kasutades.
<p>KOOLI KONTSERT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arutleb kontserdil kuulnud muusika üle ning analüüsib seda oskussõnavara kasutades, • Põhjendab oma arvamust kirjalikult vastavalt retsensiooni kirjutamise juhendile. 	<p>KOOLIKONSERT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontserdil osalemine ja arutus.

VIII klass

Õppekirjandus:

Skuin, A., Sepp, K. (2012). Muusikaõpetuse õpik 8. klassile. Avita.

Skuin, A., Sepp, K. (2012). Muusikaõpetuse töövihik 8. klassile. Avita.

Skuin, A., Sepp, K. (2011). Muusikaõpetus 8. klassile. Kolmik-CD. Avita.

Materjalid

Tantsuline liikumine põhikoolis <http://video.kultuur.edu.ee/tantsulinelikumine>

8.klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevused
<p>KLAHVPIILLID</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arendab mitmehäälsuse taju ja fraseerimist. 	<p>KLAHVPIILLID</p> <p>Laulmine</p> <p>Kooliastme ühislaulud:</p>

- Teab ja väljendab valsi rütmi 3/4 taktimõõdus.
- tunneb *eeltakti* ja *partituuri* mõistet ja kasutab neid musitseerimisel,
- tunneb ära noodipildis (ja oskab mängida) he-listikke *D-duur ja e-moll*,
- oskab seletada klahvpillide heli tekitamise mehhanismi ning klahvpillide peamisi osi: *klaviatuur, keeled, virblid, haamrite süs-teem, pedaalid, vileid, manuaalid, registrid*.
- Laulab kooliastme ühislaule peast.

Pillimäng

- Kasutab õpitud laulu saates 3/4 taktimõõdus rütmiostinatot kehapillil või rütmipillidel (triangel, bongod, marakaad, metallofon. metallofon vm).

Muusika kuulamine

- Tunneb ja eristab kuulmise järgi klahvpille: klaver, klavessiin orel, akordion.
- On tutvunud mõistetega *fuuga ja polüfoonia* ning kasutab neid muusikapala analüüsimisel vastavalt ülesannetele, *J. S. Bachi Väike fuuga g-moll*.

Muusikaline kirjaoskus

- Tunneb õpitud rütmifiguure ja pause ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes.
- Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandiktaktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides.
- Kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);

Eesti hümn (Fr. Pacius), "Mu isamaa armas" (G. Ernesaks), "Jää vabaks, Eesti meri" (V. Oksvort), "Eestlane olen ja eestlaseks jään" (A. Mattiisen, "Laul Põhjamaast" (Ü. Vinter), "Saaremaa valss" (R. Valgre), "Kalevite kants" (P. Veebel), "Oma laulu ei leia ma üles" (V. Ojakäär).

Hääle ja kooslalulu arendamine

- „*Laul lahkuvast suvest*“, R. Pajusaar laululine hingamine, fraseerimine ja mitmehäälsuse taju.

Pillimäng

- 3/4 taktimõõdus rütmiostinato kasutamine kehapillil või rütmipillidel (triangel, bongod, marakaad, metallofon vm),
- Rühmatööna „prepareeritud klaveri“ ettevalmistamine ja esitamine vastavalt ülesannetele.

Muusika kuulamine

- Kuulmise järgi klahvpillide tundma õppimine: klaver, klavessiin orel, akordion.
- Mõisted *fuuga ja polüfoonia* ning nende kasutamine muusikapala analüüsimisel, *J. S. Bachi Väike fuuga g-moll*.

Muusikaline kirjaoskus

- Rütmifiguuride ja paused: süngoop; triool.
- Kuueteistkümmenikpaus+kuueteistkümnendiknoot, nende tähenduse mõistmine ja teadlik kasutamine muusikalistes tegevustes.
- Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4, kaheksandiktaktimõõdud laulurepertuaarist tulenevalt tutvustamine seoses repertuaariga.
- Relatiivsete helikõrguste-astmete kasutamine laulude õppimisel ja seostamine ab-

<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab luua $\frac{3}{4}$ taktimõõdus 4-taktilise rütmi-<i>ostinato</i> õpitud laulule. 	<p>soluutsete helikõrgustega.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helistikud C-a, G-e, F-d (repertuaarist tulenevalt D-h). • Oskussõnavara ja selle kasutamine. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • loob $\frac{3}{4}$ taktimõõdus 4-taktilise rütmi-<i>ostinato</i> õpitud laulule.
<p>ELEKTROFONID</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab dünaamikat kasutades, oma hääle iseärasusi ja laulu stiili arvestades. • Seostab astmeid ja absoluutseid helikõrgusi. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab sõnastada mõisteid <i>sünkoop, pidekaar, bemoll, diees, paralleelhelistikud</i> ja dünaamika ning kasutada musitseerimisel, <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab seletada elektrofonide heli tekkimise põhimõtte., • Sõnastab mõisteid <i>akustiline, elektro-akustiline, elektrooniline (instrument), süntesaator, digitaalklaver, rütmimasin.</i> <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • loob dünaamilise plaani laulu, „<i>Conquest Of Paradise</i>“ 8. salm (iga salm erineva dünaamikaga). 	<p>ELEKTROFONID</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laululine fraseerimine ja meeleolukas laulmine hääle omapära arvestades: <i>“Ding-dinge-dong”</i>, Dick Backer, sõnad Kustas Kikerpuu ja „<i>Conquest Of Paradise</i>“ sõnad ja muusika Vangelis <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lisab laulule taktilise rütmiostinato 4/4 taktimõõdus Orff-instrumentariumi kasutades (kõlapulgad, marakad, tamburiin, mtallofon vm). <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Levinud elektrofonidega tutvumine ja hääle eristamine. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dünaamilise plaani loomine laulu „<i>Conquest Of Paradise</i>“ 8. salm (iga salm erineva dünaamikaga).
<p>LADINA-AMEERIKA MUUSIKA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väljendab <i>tango</i> rütmi plaksutades vm viisil, • Sõnastab mõisteid <i>taktimõõt, sünkoop, triool, punkteeritud rütmid.</i> • Järgib laulmisel muusikapalade stiili. 	<p>LADINA-AMEERIKA MUUSIKA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulu „<i>Loobu tangost</i>“, Tommie Conor, sõnad Mart Sander laulmine oma hääle omapära arvestades, loomuliku kehahoiu ja fraseerimisega. • „<i>Guantanamera</i>“, J.F.Diaz, sõnad Heldur Karmo laulmine emotsionaalselt laulu stiili ar-

	<p>vestades, arendades kahehäälsuse taju.</p> <ul style="list-style-type: none">• laulab astmetnimedega, arendab astmetaju: <i>„La Cucaracha“</i>, Mehhiko viis.
--	--

HISPAANIA MUUSIKA

- Tunneb ära *C-duur* ja *d-moll* helilaadi tunnused ning sõnastab mõisteid *akord*, *tabulatuur*.
- Kasutab musitseerimisel *6/8 taktimõõtu* ning vastavaid noodivältusi.

Pillimäng

- Mängib kandlel D, A, G akorde kasutades saadet eesti rahvaviisidele.
- Kasutab vajadusel laulu saateks kitarri või plokkflööti.

Muusika kuulamine

- On tutvunud hispaania muusika ja kultuuriga ja oskab seda kirjeldada.
- Kasutab hispaania muusikat iseloomustades mõisteid: *flamenko*, *bolero*, *fundango*, *habaneera*, *vihuela*.
- On tutvunud kitarri ajaloo ning ehitusega ja oskab seda kirjeldada.
- Tunneb kitarri heli tekitamise põhimõtet ning näitab tähtsamaid osi.

Omalooming

- loob 2-taktilise rütmiostinato laulule „*Don Alfonso*“ või „*Las estrellitas del cielo*“
- valib kaasmänguks sobiva rütmipilli laulu karakterit arvestades (tamburiin, kastanjetid, kõlapulgad).

HISPAANIA MUUSIKA

- Laulu „*Kas tahad tulla minuga*“, rahvalik viis, sõnad Henno Käo laulmine astmenimedega.
- Laulmine vaba tunnetusega, hoogsalt ja emotsionaalselt: „*Me lähme, preilnad, reisima*“, rahvalik laul.
- Laulmine astmenimedega: „*Don Alfonso*“, hispaania rahvalaul.
- Lauldes laulu karakteri väljendamine: „*Las estrellitas del cielo*“, hispaania rahvaviis.

Pillimäng

- Kandlel D, A, G akorde kasutamine, eesti rahvaviiside saated.
- Vajadusel kitarri tabulatuuri, www.kitarrikoool.ee ning plokkflöödi mänguvõtete tabeli kasutamine.

Muusika kuulamine

- Muusikanäidete põhjal Hispaania muusikale omaste tunnustega tutvumine.
- Hispaania rahvamuusika, tantsude ja rahvapillidega (kitarr, kastanjetid, tamburiin) tutvumine.
- Laulu „*Cante flamenco*“ esituse analüüsimine vastavalt ülesannetele.
- Muusikalist oskussõnavara kasutades maailmakuulsate kitarrivirtuooside esituste kuulamine ja võrdlemine www.Youtube.com

Omalooming

- 2-taktilise rütmiostinato loomine laulule „*Don Alfonso*“ või „*Las estrellitas del cielo*“.
- Kaasmänguks sobivate rütmipillide valimine, laulu karakterit arvestades (tamburiin, kastanjetid, metallofon, kõlapulgad vms).

IX klass

Õppekirjadus:

Skuin, A., Sepp, K. (2009). Muusikaõpetuse õpik 9. klassile. Avita.

Skuin, A., Sepp, K. (2009). Muusikaõpetuse töövihik 9. klassile. Avita.

Skuin, A., Sepp, K. (2009). Muusikaõpetuse kaksik-CD 9. klassile 1,2,3,4. Avita.

9. klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevused
<p>MUUSIKA ESITAMISE KOOSSEISUD</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none">• Laulab dünaamikast lähtuvalt väljendusrikkalt.• Laulab swingile omase tunnetusega.• Laulab loomuliku kehahoiu ja õige fraseerimisega, ilmekalt.• Laulab kooliastme ühislaulu peast. <p>Muusikaline kirjaoskus</p> <ul style="list-style-type: none">• Tunneb õpitud rütmifiguure ja pause ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes.• Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandiktaktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides.• Kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed);	<p>MUUSIKA ESITAMISE KOOSSEISUD</p> <p>Laulmine</p> <p>Kooliastme ühislaulud:</p> <p>Eesti hümn (Fr. Pacius), "Mu isamaa armas" (G. Ernesaks), "Jää vabaks, Eesti meri" (V. Oksvort), "Eestlane olen ja eestlaseks jään" (A. Mattiisen, "Laul Põhjamaast" (Ü. Vinter), "Saaremaa valss" (R. Valgre), "Kalevite kants" (P. Veebel), "Oma laulu ei leia ma üles" (V. Ojakäär).</p> <ul style="list-style-type: none">• Astmenimedega laulmine: "Puu on puude kõrgune", muusika Indrek Kalda, sõnad Heiki Vilep• Swingile omase tunnetusega laulmine: „Väike päike“, muusika ja sõnad Helin Mari Arder. <p>Muusikaline kirjaoskus</p> <ul style="list-style-type: none">• Rütmifiguuride ja paused: süngoop; triool.• Kuueteistkümmenikpaus+kuusteistkümnendiknoot, nende tähenduse mõistmine ja teadlik kasutamine muusikalistes tegevustes.• Taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4, kaheksandiktaktimõõdud laulurepertuaarist tulenevalt tutvustamine seoses repertuaariga.• Relatiivsete helikõrguste-astmete kasutamine laulude õppimisel ja seostamine absoluutsete helikõrgustega.• Helistikud C-a, G-e, F-d (repertuaarist tulenevalt D-h).

<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mängib laulusaateid swingile omase tunnetusega. • Teab ja kasutab musitseerimisel mõisteid <i>partii ja partituur</i>. • Teab ansamblite ja orkestrite nimetusi ja koosseise. • Seostab intervalli nimetust ansambli arvulise koosseisuga. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seletab lahti mõisteid <i>dünaamika, meetrum</i>. • Teab ja väljendab swingi rütmi (<i>off-beat 4/4</i> taktimõõdus), • Teab ja kasutab alteratsioonimärkide <i>diees, bemoll</i> ja <i>bekarr</i> tähendust. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oskussõnavara ja selle kasutamine. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulu “<i>Puu on puude kõrgune</i>” saates <i>ostinato</i> mängimine klahvpillil. • Swingi rütmi õppimine, laul „<i>Väike päike</i>“ rütmiostinato 's marakaid ja tamburiini kasutades. • „<i>Musalugu</i>“, idee Fr. Neumann musitseerimine kehapillil ansambelis vastavalt oma partiile. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuulmise järgi erinevaid ansambliliikide eristamine (keelpillikvartett, puhkpillikvintett, <i>rockbänd</i>, külakapell). • Kuulmise järgi erinevate orkestrite eristamine (keelpilli-, puhkpilli- sümfooniaorkester, <i>big band</i>). • <i>Variatsioonivormi</i> tundma õppimine muusikas. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rühantöö: variatsiooni vormis helikompositsiooni loomine klassis kättesaadavate helitekita-jatega (paber, ajaleht, hari, võtmed, kapiuksed jne) ning esitab teose (inspiratsiooni allikaks STOMP, “<i>Musalugu</i>” vm).
<p>HÄÄL JA HÄÄLELIIGID</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab laulda regilaulu. • Oskab laulda kaanoneid. <p>Pillimäng</p>	<p>HÄÄL JA HÄÄLELIIGID</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Astme- ja tähtnimedega laulmine: „<i>Ostetud hääl</i>“, Kullamaa rahvaviis. • Regilaulud. • Mitmehäälsuse taju ja rütmitunnetuse harjutamine: 1.- 4. hääl relatiivsete astmetega; 5.-7. hääl absoluutsete helikõrgustega: „<i>Kaanon</i>“, muusika Johann Pachelbel. <p>Pillimäng</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Oskab mängida rütmisaateid. • Oskab mängida väikekandel D ja A akorde laulude saateks. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tunneb hääleorganite nimetusi, ehitust ja oskab seletada hääle tekkimise mehhanismi. • Oskab nimetada regilaulu tunnuseid ja esitusviisi. • Tunneb ja eristab kuulmise järgi peamisi hääleliike (sopran, alt, tenor, bass). • Oskab nimetada Eesti tuntumaid ooperisoliste. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab luua rütm-i-<i>ostinato</i> tuttavale laulule, kasutades erinevaid rütmipille või kehapilli. 	<ul style="list-style-type: none"> • Laulu „<i>Ostetud hää!</i>“ saates rütmiostinato loomine kehapillile ja/või rütmipillidele (raamtrumm, bongo,djembe, kõlapulgad vm), • Väikekandel regilaulule sate mängimine D ja A akorde kasutades. • Pachelbeli „<i>Kaanoni</i>” 4.-7. partii plaatpillil mängimine, plokkflöödil, viiulil või klaveril vastavalt oma oskustele. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpib tundma peamisi hääleliike (sopran, alt, tenor, bass) ja Eesti tuntumaid ooperisoliste, • Muusikalist sõnavara ja teadmisi kasutades laulu „<i>Ostetud hää!</i>“ erinevate tõlgenduste analüüsimine (Oort, Diskreetse Mango Trio). • Maailmakuulsate ooperivirtuooside ettekannete kuulamine ja võrdlemine www.youtube.com <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rütmi-<i>ostinato</i> loomine laulule „<i>Ostetud hää!</i>“ kehapillil ja/või rütmipillidel (raamtrumm, djembe, kõlapulgad vm).
<p>ITAALIA – OOPERI SÜNNIMAA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab ja kasutab Itaalia muusikat iseloomustades mõisteid <i>tarantella, napoli laul, ballaadid ja lüürilised laulud, bel canto, ooper,</i> • teab ja kasutab mõisteid <i>kunstmuusika, meloodia, harmoonia, akord.</i> <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab mängida 3/8 taktimõõdus õpitud kaasmängu. 	<p>ITAALIA – OOPERI SÜNNIMAA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine väljendusrikkalt ja arvestades sobivat laululist hingamist ja fraseerimist: „<i>Santa Lucia</i>“, Napoli laul; „<i>La Campana</i>“ muusika ja sõnad G. Martini • Laulmine astme-ja tähtnimedega ja 3-häälses kaanonis, arendades mitmehäälsuse taju ja ansamblitunnetust. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3/8 taktimõõdus kaasmängu loomine laulule „<i>La Campana</i>“ (kõlapulgad, näputaldrikud, tamburiin).

<p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab iseloomustada itaalia rahvalaule ning tantse. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab luua erinevatele lauludele <i>ostinato</i>, kasutades plaatpillil või klaverit. 	<p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itaalia rahvalaulude ja tantsude iseloomustamine. • Kaaslaste esituse analüüsimine vastavalt hindamisskaalale, oma arvamust põhjendades. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulule „<i>La Campana</i>“ 2-taktilise <i>ostinato</i> loomine plaatpillil või klaveril.
<p>OOPER</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab laulda kuulmise järgi ja rütmisilpe nimetades tuttavaid teemasid. • Teab ja kasutab musitseerides mõisteid <i>kromaatileline helirida, alteratsioonimärgid, triool, habaneera</i>. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teab ja kasutab ooperit iseloomustades uusi mõisteid <i>libreto, aaria, intermezzo, primadonna, retsitatiiv</i> jt. • Oskab seletada lahti mõisteid <i>hääleliigid, ansambel, orkester</i>. • Teab ja nimetab kuulsaid ooperiheliloojaid ja nende teoseid. 	<p>OOPER</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine ooperiaaria stiili arvestades väljendusrikkalt, arvestades sobivat laululist hingamist ja fraseerimist: „<i>La Donna e Mobile</i>“, muusika Giuseppe Verdi; „<i>Orjade koor</i>“, ooperist „<i>Nabucco</i>“, muusika Giuseppe Verdi, sõnad Leelo Tungal. • Kuulmise järgi ja rütmisilpidega laulmine, hääle omapära arvestades, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ooperi muusikaliste numbrite tundmine õppimine: <i>avamäng, aaria, retsitatiiv, duett, ansambel</i>. • <i>Bizet’ ooperi „Carmen“</i> süžee, peaosaliste ja peamiste muusikaliste numbritega tundma õppimine. • Kuulatud (vaadatud) ooperikatkendite analüüsimine, muusikalist sõnavara kasutades; DVD või www.youtube.com ja vastavalt ülesannetele.
<p>OPERETT</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teab operetti, iseloomustades mõisteid <i>primadonna, aaria, libretto, retsitatiiv</i> jm. 	<p>OPERETT</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operetiaaria stiili arvestades väljendusrikkalt laulmine, arvestades sobivat laululist hingamist ja fraseerimist; „<i>Täna tahaksin ma laulda</i>“, muusika Ferenz Lehar; „<i>Siis kui maailm magab</i>“

<p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab nimetada ooperi ja opereti erinevusi ning sarnasusi. • Teab nimetada kuulsaid operetiheliloojaid ja nende teoseid. • Analüüsib ja avaldab oma arvamust kuulatud/ vaadatud operetikatkendite kohta muusikalist sõnavara kasutades www.youtube.com ja vastavalt ülesannetele. 	<p><i>veel</i>“, muusikalist „Romeo ja Julia“, muusika ja sõnad Jaagup Kreem.</p> <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaadatud operetikatkendite analüüsimine, muusikalist sõnavara kasutades www.youtube.com ja vastavalt ülesannetele.
<p>JÕULUD MUUSIKAS</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides. • Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab luua rütmi-<i>ostinatosid</i>. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuulab ja analüüsib argumenteeritult klassikaaslaste esitusi. • Annab hinnanguid esitustele kokku lepitud hindamisskaalasid kasutades. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab luua rütmi<i>ostinato</i>’sid rühmatööna, 	<p>JÕULUD MUUSIKAS</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ühislauluvara omandamine, arendades mitmehäälsuse taju: “Näärisokk“, eesti rahvaviis, sdn Gustav Ernesaks; ühislaulud jõulujumalateenistuseks: “Jõuluingel“, muusika Olav Ehala, sõnad Leelo Tungal; „Head uut aastat“, muusika Mikk Targo, sõnad Heldur Karmo. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rütmiliste kaasmängude mängimine, sh laulule „<i>Näärisokk</i>“ (muusikakooli õpilane võib mängida flöödil või viiulil „<i>Jõuluingel</i>“ melodiat vahemänguna), • Jõululaulu esitades vastavalt oma oskustele muusikainstrumentidel eel-, vahe- või järelmängus ja /või rütmi-<i>ostinato</i> partiide õppimine. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klassikaaslaste esituste kuulamine ja analüüsimine, argumenteeritult ja kokku lepitud hindamisskaalasid arvestades. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulule „<i>Näärisokk</i>“ luua kolm erinevat 2-taktulist rütmi<i>ostinatot</i> (A, B ja C-osaline erinevad rütmid), kasutades laulu meeleoluga sobivaid

<p>laulu meeleoluga sobivad pillid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odksb väljendada erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid. 	<p>pille ja väljendades erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid.</p>
<p>MUUSIKATEATER</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taotleb lauldes konkreetse muusikapala stiili. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja eristab muusikali, opereti- ja ooperi muusikalisi numbraid (<i>aria, retsitatiiv, duett, ansambel, koor, avamäng</i>). • Teab ja kirjeldab muusikali iseloomustades mõisteid <i>libreto, süzee, jazz-, pop- ja rock-muusika, klassikaline muusika, massimeedia, filmikunst</i>. • Nimetab muusikali, ooperi ja opereti erinevusi ning sarnasusi. • Teab Eesti ja maailma tuntumaid muusikale ja nende nende loojaid. 	<p>MUUSIKATEATER</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine muusikapala stiili arvestades, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga: „<i>The Phantom of the Opera</i>“, muusika ja sõnad A.L. Webber, M.Batt-R. Stilgoe; „<i>Kas poleks tore see</i>“ muusika Frederick Loewe, sõnad Enn Vetemaa; „<i>Siis kui maailm magab veel</i>“ muusika ja sõnad Jaagup Kreem, Elmar Liitmaa. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muusikali, opereti ja ooperi muusikaliste numbrite tundma õppimine (<i>aria, retsitatiiv, duett, ansambel, koor, avamäng</i>). • Kuulatud muusikalinäidete üle arutlemine, põhjendades oma arvamusi. • TV muusika kuulamise päeviku koostamine.
<p>PRANTSUSMAA – BALLETTI SÜNNIMAA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taotleb lauldes puhast tooni ja selget diktsiooni. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teab kasutada seoses muusitseerimisega mõisteid <i>fermaat, D.C.al Fine, 1.volt ja 2.volt</i>. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nimetab tuntud prantsuse heliloojate ning lauljate nimesid ning lugusid. 	<p>PRANTSUSMAA – BALLETTI SÜNNIMAA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Astmenimedega laulmine, arendades astme- ja mitmehäälsuse taju: kaanon „<i>Frere Jacques</i>“, prantsuse lastelaul. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mängida „<i>Frere Jacques</i>“ meloodiat meloodiapillil (klaver, plokkflööt, ksülofon) C-duuris, • Mängida laulus „<i>Frere Jacques</i>“ kaasa 4-takti omaloodud rütmiostinatot. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuulmise järgi prantsuse muusikale iseloomu-

<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja eristab kuulmise järgi prantsuse muusikale iseloomulikke pille ja kõlasid. • Võrdleb prantsuse <i>šansooni</i> ja tänapäeva popmuusikat. • Iseloomustab prantsuse muusika arengut, kasutades mõisteid <i>rahvalaulud, šansoon, gavott, farandool, courante ja bourree, trubaduur, kunstmuusika, operett, ballett, impressionism</i>. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab luua laulude esitusplaane ja esitada neid üks või rühmas koos liikumise ja pillidega. 	<p>likke pillide ja kõlade tundma õppimine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prantsuse <i>šansooni</i> ja tänapäeva popmuusika võrdlus. • TV muusika kuulamise päeviku koostamine. <p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulule „<i>Frere Jacques</i>“ 4-taktilise rütmiostinato loomine, valides sobivad rütmipillid. • Laulu esitusplaani koostamine ja esitamine koos liikumise, meloodiapilli ning saatepillidega.
<p>LAULUD KODUST JA ISAMAAST</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab laulda peast II ja III kooliastme kohustuslikke laule, sh „<i>Mu isamaa, mu õnn ja rõõm</i>“, „<i>Eesti lipp</i>“, „<i>Kas tunned maad</i>“. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analüüsib kaaslaste lauluesitusi. • Väljendab ning põhjendab oma arvamust kokku lepitud hindamisskaalale tuginedes. • Teab ja oskab kasutada mõisteid: regilaul, eesti uuem rahvalaul, rahvalik laul, kunstmuusika. • Oskab nimetada eesti heliloojaid ja laulutekstide autoreid. <p>Omalooming</p>	<p>LAULUD KODUST JA ISAMAAST</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine, taodeldes puhtast intonatsiooni, väljendusrikkalt ja laulu stiili arvestades: „<i>Kel on laulud laulda</i>“, muusika Rein Rannap, sõnad Hando Runnel; „<i>Mu isamaa, mu õnn ja rõõm</i>“, muusika Frederik Pacius, sõnad J. V. Jannsen; „<i>Eesti lipp</i>“, muusika Enn Võrk, sõnad Martin Lipp. • II ja III kooliastme ühislauluvara kinnistamine. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaaslaste lauluesituste kuulamine, muusika analüüsimine. • Kokku lepitud hindamisskaalale tuginedes arvamuste väljendamine. <p>Omalooming</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Oskab esitada peast tüht isamaalist laulu, kujudades selle esinemisplaani ning esitades kas üksi või rühmas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ühe isamaalise laulu esituse ettevalmistus: esitusplaani koostamine ja harjutamine üksi või rühmas, lauldes peast.
<p>AAFRIKA MUUSIKA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab laulu stiili arvestades loomuliku keha-hoiu ja õige fraseerimisega. • Arendab mitmehäälsuse taju 3-häälsel kaanonit lauldes. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab luua ja mängida laulule kaasa kaasa rütmiostinatot (agoogo, kõlapulgad, kõristi, guiro, trumm ja <i>djembe</i>). <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab eristada aafrika rahvapille: <i>trummid, kõristid, pöidlaklaver, kora, ksülofonid</i>. • Oskab iseloomustada aafrika muusikat, kasutades mõisteid <i>rituaalid, rütmika, polürütmia, pentatoonika, ostinato, süngoop</i>. <p>Muusikaline kirjaoskus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ja oskab märkida bassivõtit ja nootide asukohti bassivõtmes. 	<p>AAFRIKA MUUSIKA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine laulu stiili ja arendades mitmehäälsuse taju 3-häälsel kaanonit lauldes: „<i>Si-si</i>“, Kongo rahvalaul • Astmenimede ja rütmisilpidega laulmine: „<i>Ik-aboye</i>“, Suulu rahvaviis. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulule „<i>Si-si</i>“ rütmiostinato (agoogo, kõlapulgad, kõristi, guiro, trumm ja <i>djembe</i>) kaasa mängimine. • Laulule „<i>Ikaboyé</i>“ rütmiostinato lisamine. <p>Muusika kuulamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aafrika rahvapillidega tutvumine: <i>trummid, kõristid, pöidlaklaver, kora, ksülofonid</i> jm rahvamuusika pillid. • Aafrika muusikale omaste tunnuste leidmine kuulamisülesannetes. <p>Muusikaline kirjaoskus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bassivõti ja bassinootide asukohtade tundma õppimine.
<p>EESTI KRISTLIK MUUSIKA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arendab mitmehäälsuse taju polüfoonilisi liine üles otsides. • Omab teadmisi Eesti kristliku vokaalmuusika kohta. <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oskab mängida tuntumate koraalide <i>meloodiat</i> meloodiapillil (klaver, plokkflööt, ksülofon). • Oskab komponeerida 4-taktilisi rütmiostinato 	<p>EESTI KRISTLIK MUUSIKA</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teema laulmine astmenimedega: „<i>Eks teie tea</i>“, <i>Rudolf Tobias</i> • Mitmehäälsuse taju arendamine polüfoonilisi liine üles otsides: „<i>Eks teie tea</i>“, <i>Rudolf Tobias</i> <p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuntumate koraalide <i>meloodia</i> mängimine meloodiapillil (klaver, plokkflööt, ksülofon). • 4-taktiliste omaloodud rütmiostinato 'de kom-

’sid.

Muusika kuulamine

- Oskab anda ülevaate Eesti kristliku vokaal-muusika arenguloost, tippteostest, nende au-
toritest ja esitajatest.
- Oskab leida interneti abil enam infot Eesti
kristliku muusika kohta tänapäeval ja koostada
sellest ülevaade.

Omalooming

- Loob levinud laulule 4-taktilise rütmio*stinato*,
valides ise sobivad rütmipillid.
- Kujundab laulu esitusplaani ja esitab laulu
rühmas koos liikumise, meloodiapilli ning
saatepillidega.

poneerimine.

Muusika kuulamine

- Kuulmise järgi erinevate koosluste esituste ku-
ulamine.
- Emakeelse originaalmuusika ja tõlgitud
vokaalteoste kuuldeline võrdlemine.
- Oma arvamuse avaldamine ja põhjendamine
suuliselt või kirjalikult.
- Kristlike raadiote muusika kuulamise päeviku
koostamine.

Omalooming

- Levinud laulule 4-taktilise rütmio*stinato*
loomine, valides rütmipillid.
- Laulu esitusplaani koostamine ja hrajutamine
rühmas koos liikumise, meloodiapilli ning
saatepillidega.